

MAGYAR VIDÉK.

SZEPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ

ÉS
TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Egy szám ára 6 kr.

A lap kiadóhivatala Nobel Armin könyvkereskedésben van, hová az előfizetések küldendők és a lap szellemi részét illető közlemények ezimendők.

Hirdetések

négyzet centiméternyi tért szerint számítanak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyzet centiméterért 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetőink kedvezményben részesülnek.

Nyílt tér petit soronként 10 krajczár számítatik.

E szent föld, melyet atyáink hős vérékkel szereztek: tíz évszázadon át, törhetlen erővel vívott küzdelem mellett, maradt mint örökség reánk! Egy évszázadon át nemzetünk a harezok mezején kivívott babérokba részesíté győzelmes fiait s ma a második évszázad küszöbén, új — harezot vív jölété, függetlensége és gyermekeinek boldogságáért.

De a jelen küzdelem, nem a multak küzdelem, mert míg hajdan öldöklő fegyvert forgatótt népünk, addig ma a béke fegyvereit ragadja meg, hogy ésszel és munkával megkoronázza azon művet, melyért hajdan vért ontá!

Hajdan harezai dícsőségéről zengett dalt, éneket; ma a teremő emberi génius műveit dícsőíti s munkára hívja fel népét a költő! — Hajdan dícső Hunyadynk szőzatát követte aratunk babért, ma Széchenyi nagy szellemelkesít s a magyar, örök műveket teremtve, babért arat a munka mezején.

Hajdan katonák voltunk és nemessé emelt:

a fegyver; ma iparosok vagyunk s nemessé emel: a munka!

És nemzeti munkája által már a nagy Corvin Mátyás korszakában fündöklött nemzetünk; hiszen „Visegrád” — melynek hatalmas romjait még ma napság is bámulja magyar s idegen — hajdan a magyar művészet és ipar dicsőségét hirdelve, tulszárnyalt fényben mindent mit képzelné lehet; mert hát IV. Sixtus pápának, Mátyás udvarában lévő nuntiusza 1483. október 25-én feld jelentésében — Visegrád — „a föld paradicsomának” nem nevezte volna el, valamint Konstantinápolyból jövő török követ sem felejtette volna, a királyi vár láttára küldetésének czélját el — ha a magyar munka terméke tul nem szárnyalja, keletnek mesés műveit!

Nem ujoncz népünk a művészet terén, csak három százados küzdelmei, gátlóttak kezét s ma őseinek ismét nyomdokába lépve, halhatatlanságért küzd ismét.

A békés küzdelem mezején ez évben versenyt vívott s Európa — noha feledni akart, bámúlni kénytelen, népünk művei felett.

És azok, kik a székesszékesszévi országos versenyben babért arattak, egyszersmind nemzetünk becsületeért küzdeve a magyar nevet koszorúzták meg és így méltán megérdemelt a nemzet halálját és elismerését.

Alapos búszkéséggel tekinthetünk mi — Pápa város polgárai — is a lezajlott versenyre; hiszen polgáraink résztvettek ott s kitüntetéssel tértek vissza, s így városunkra örömmel napja derült f. hó 14-én, mert e napon lettek, győzelmes polgártársaink mellére, a békés harez feljényei feltűzve.

Üdvözlét nekik, a város nevében; fűdvözlét nekik a nemzet nevében; hiszen fáradságuk jutalmá mindnyájunk búszkésége, de egyszersmind azon reménység, mely anyagi felvirágzásunk hajnalát jelzi.

Köszönet mindnyájunk nevében derék kiállítóinknak és köszönet Kiss László urnak, kinek buzgalma elősegíté azon szép eredményt, melyet Pápa városa, a kiállításon kivívott!

V.

A kitüntetések kiosztása.

Szép számmal sereglett egybe városunk polgársága f. hó 14-én — a városház termebe — oly czélból, hogy tanuja legyen azon megható ünnepélyességnek, mely a székesszékesszévi kiállítóink kitüntetésének volt szentelve. Kiss László ur, kinek fáradságát nem kimélő buzgalma, egy évvel előbb polgártársaink vezére gyanánt szerepelt, a becsületes uron nyert sikernek édes érzetével léphetett polgártársaink elé, — hogy a megérdemelt kitüntetések kiállítóink között kiosztassa. Lelkes szőzata az elismerés kifejezésé majd a buzdítás, kitartása hívás szavai voltak, — ugy az ünnepelő közönséghez mint az ünnepelő központját képező derék kiállítókhöz intézve! Ezen szép beszédből kiemeljük azon fontos tényt, hogy csakis az arany és ezüst érnek számának csekély volta okozta azt, hogy sok jeles munkát, az ezt megillető kitüntetésben — a Jury nem részesíthette, mivel ez esetben kiállítóink közül többen nagyobb kitüntetésben részesültek volna jeles műveik által. Igen kedvőz az arany, melyben kiállítóink, a kitüntetésekkel illetőleg részesültek, mert míg az összes kiállítóknak közlő átlag 74 percent nyert érdemjait addig a pápai kiállítóknak közlő 83% részesült kitüntetésben. Ugyanis városunk 36 kiállítóval volt a székesszékesszévi kiállításon képviselve, s ezek közlő 30 kiállító, még pedig összesen 35 kitüntetést nyert, a mennyiben ifj. gr. Esterházy Móricz ur 4-et, gr. Esterházy Jenő és testvérei 2-öt,

Most hátra néz, ajkai mosolyognak... Őh e szemek... e mosoly! — — — Az utolsó accordjai couplet rezgének a levegőben, a gázlángok eloltattak. Tessék kisételni koromszűrésben a gázfénnyel utetzára; fényes álmodásból setét valódságba.

Megnyugodtam benne, hiszen ilyen volt az én egész életem: fényes álmok, vágyak és remények, mit egyet se váltott be a végzet.

Ah, de mily messze tévedtem. Tehát én Favarné meséjét akarom elmondani. Igen, Favarné egy igen szép igen csinos és igen csintalan székesszékesszé, a kire a szász herczeg ráveti szeméit, s midőn semmikép sem tudja szép szóval megnyerni, az orszolya-szűzek zárdájába zárattja, férjét pedig mert ne oly állhatatosan szereti, szintén elakarja fogatni. Favart azonban megurkik és Arrasba menekül Biscoton koromszűréshez ki Favart atyjától tanulta a sűtés-fűzés mesterségét. Ez őt elerjé a pénzébe. Ezalatt valahogyan sikerült Favarnának kiszökni az orszolya-szűzek zárdájából és egy a koromszűrés által kezéhez jutattott levél útján paraszt leánytunk öltözve felkeresni férjét. Tanakodnak, hogy miként menekülhetnének, de nines semmi mód. Csak az ifju Hector de Boisfreau, Favarné régi ismerőse tudna egyet, ha t. i. azt a miert Arrasba jött megnyerte volna, a dонецi rendőrőrnökséget. De Cotignac őrnagy kinek leányát Susannát, Hector szereti, szintén azért jött Arrasba, hogy az említett rendőrőrnök állást

T Á R C Z A.

Fűvárosi levél.

(Favarné főpróbája. Favarné.)

Ah régen hallgat immár lantom, kopnak, lassan lerévedeznek hurjai!... Illő tehát, hogy újra megszönditem pönditem és beváltam a színházi ujdonságok ismertetéséről tett ígőretemet.

Hát kérem mint mondaná a Favarné főpróbájára lettem kiküldve.

Hat óra tájban már ott álltam a népszínház előtt s mint affle referens bátran nyitottam be Thalia papjainak és papnőinek kizárólagos ajtaján a színpadi folyosóra.

Ah mi fényes tündérvilág!... A nézőteremben koromszűréség uralkodott s csak egy taládomra bentem, a harmadik sor első zártcsőkébe és néztem a nyitott színpadon árnyként elhúzódó alakokat... midőn egy kedves esengősi hang szóal meg mellett.

— Ugyan kérem legyen szives e helyet részemre átengedni.

Kérem, kérem, méltóztassák! — s siettem a melléte lévő padra áttelepteni magamat — midőn egyszerre a gyors elhaladásban egy meglehetősen puha tárgy állta útamat s ezt egy hangos sikoltás követte.

— Ezer bocsánát, de a nagy setéség és az én

győtlenségem — s igyekeztem mielőtt a gázlángok meggyujtatnak gyors rohamban húzódni el kellemetlenül megtámadott ismeretlenem köröböl.

Végre fellobbant a gázlángok miriádjai. Szőnézek és — őh kegyetlen-fátum az én sikoltó ismeretlenem egy őreg máni, az pedig kinek kedves szomszédaságától e kellemetlen intermező következében megfosztattam; a népszínház ujonan feltűnt csillaga, a kedves kis téli pacisirta, Komáromi Mariska k. a.

Most tessék megengedni itt egy kis közbeszűrés. Talán feltehetik, hogy ilyen virágos hasonlatokban mutatom be kis művésznőmet! Tessék elhinni, hogy a közönség véleményét tölmeselőben az alapszűrésben, s amit magam tettem hozzá azok egyedül az ephitetonok. Ezt meg hát minden fiatal referensnek, ha egy szép kedves művésznőről ír, meglehet engedni.

A próba megkezdődött. Figyeltem is én rá. Csak kedves művésznőmet néztem, ki fésztelendő és kedélyesen csevegett szőzedszóival. Egy-egy killeszt pillanatban egy szőkorszal folyton közelébb settenkedtem székéhez s végre közvetlen háta meggett valék. Hallhattam ezüst esengősi hangját, melylyel a színpadon egy elbűvölte lelkeket, láttam lelkének naiv gyermekdedségét, szűzi ártatlanságát társalgásában, mely őznetlen tiszteletemet örökre lelkéhez fűz.

tartott ülésében a meghívók melletti széküldésé iránt a kellő intézkedést megtette; a belépti-úljai személyenként 2 frt, családunként 5 frtban állapította meg.

Következő gyászjelentést vettük: „Edelényi Szabó Lajos saját és rokoni nevében fájdalommal tudatja felejthetlen kedves nejének Edelényi Szabó L.-né született: Vial Karolinának folyó hó 14-én reggeli 6 órakor, 18 éves korában a vallás vizsgálató szentiségének felvétele után tudógműködésben történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó hó 15-én d. u. 3 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartásai szerint Sz.-László utca 225. sz. háztól az alsóvárosi temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő sz. mise f. hó 16. reggel 9 órakor lesz a belvárosi templomban. Pápa, 1879. decz. 14-én. Legyen békés nyugalma!” — A boldogult hült tetemei a gyászjelentésben említett időben — a rendkívüli hideg dacára, számos résztvevő által kísértettek örök nyugalomra. Legyen néki könnyű a föld, ki távol hazájából férjét követendő, közénk jött — meghalni.

Veszprémgye virilistái. Gróf Esterházy Mór (Pápa) 28355.99. Gróf Festetics Agoston (Dégh) 28096.44. Kovács Zsigmond (Veszprém) 19817.62. Gróf Nádasdy Ferenc (N.-Ladány) 11359.47. Gróf Esterházy Imre (Réde) 10275.88. Báró Fiáth Ferenc (Aka) kétszeres 4809.24. Báró Üchtritz Zsigmond (Marczaltó) 4788.39. Gróf Erdődy Ferenc (Doba) 4594.64. Gróf Vallis Gyula (P.-Kovácsi) 3714.55. Gróf Somogyi János (L.-Patona) 3461.—. (Folyt. köv.) — Vpm.

A „Gazdasági Mérnök” 1880. január elsejétől kezdve hetenként fog megjelenni, az eddignél díszesebb kiállításban, minden száma rajzokkal gazdagon illusztrálva. Előfizetési ára egész évre 8 forint. A pénzék kiadóhivatalának (Budapest, álló-út, 24. sz.) küldendők.

Kérem a jobbmódu szülőkhöz. A tél szigoruan köszöntött be és ugy látszik tartja magát, a

legidősebb emberek is alig emlékeznek ily időkre, a hőmérő 18—21 R fokot mutat. — Tyukok és apró madarak csak úgy fagyagnak. Itt-ott az országutakon embereknek megfagyásáról lehet hallani. Többi közt a beállott rozsz idő az iskola-ügyre is kártékonyan hat; mert ha a melegen fölöltözött gyermekek a nagy hidegben csak sírás-rívás mellett érkeznek az iskolába, mily nyomorultak azon gyermekek, kiknek téli ruhájuk nincsen; természetesen az ilyenek vagy a tankötelezettségnek nem tehetnek eleget, vagy egészségüket kockáztatják. Azon jobbmódu szülőket, kiknek fölösleges gyermekruhájuk van, figyelmeztetjük és kérjük, hogy azokat olyan gyermekeknek adni sziveskedjenek, kik téli ruha hiányában kénytelenek az iskolából elmaradni. — Legészérűbb volna a ruhákat az illető iskolák igazgatóinak átadni.

Veszprémgye közegészségügyi állapota novemberben kedvezőtlenebb volt mint októberben; a légesőhurutok és tüdőbajok gyakoriak voltak.

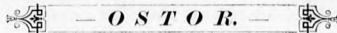
Lövy Bernátné, a 27 kros bazár alapítója helyben e héten kapta Bécsből és egyébb nagy városokból a karácsoni és uj-évi ajándékok nagy rakatárát, melynek megszemlélésére a t. ez. közönséget ezemmel felhívja.

K Ü L Ö N F É L É K.

Az angol consul, Schanghai-ból értesítette e napokban a brit kormányt, miszerint Shingben a théát fűzfa leveleivel nagy terjedelemben hamisítják. Ezen leveleket aprílaban és májusban, tehát fiatal gyermekeknek öszegyzítik, s a nap melegeinek behatása alatt kevésse erjedni hagyják, megszáritás után pedig a theához igen hasonlók. A fűzfa levelek a szegény chinaiak által már régóta ugy használtattak; mint nálunk a szegény emberek a kávéhoz cichoriát adnak: 15 év előtt azonban a chinaiak azon ötletre jöttek, hogy nyereséges üzlet lenne azokat a thea közé keverni, melyet a vereshaju barbarok (angolok) vásárolnak meg. Ekként a Schanghaiból szállított thea közé nem egyszer 10—15% fűzfalevél van keverve,

s ebből oly módon évente körülbelül 20.0000 kgrm. moztatik forgalomba.

Malthus, angol lelkes és nemzetgazdaszat tanára „Essay on the Principles of Population” című munkájában, nyomatékos érvekkel bizonyította, hogy minden ország népességében hajlam van nagyobb arányokban nőni, mint annak táplálóképessége gyarapszik; miből azután a világ legtöbb baja, különösen a szegénység összes következményeivel, nemkülönben a nélkülözés, inség, betegség és kora halál származik. Ezen tanak sok ellensége, azonban elég barátja is akad. Az utóbbiak közé tartozott többek közt John Sturt-Mill, híres bölcselő, ki mondotta, hogy a moral eskély haladást fog tenni előre, míg a számos tagu családot más szemmel nézik, mint a miylenul a részegsége, vagy egyéb fizikai cavessussal tekintenek. E napokban Nagy-Britanniában, Malthusian League” cím alatt társulat alakult egy orvos elnöke alatt, czéjja pedig az, hogy az embereket Malthus népésedési törvényével megismertesse, s így az országot a lakosság túlságos szaporodásától megóvja. (Azt tartom nálunk se ártana, kivált az idén.)

Egy chinézer bölcs tanácsai.

„Mondj igazat: betörök a fejed.” De ha pénz van és a hallgatásért fizetni tudsz, a hazugságnál nagyobb bünt is elkövethetsz és nem török be a fejed, sőt képviselőjélt is in spe lehetsz.

És ha peched van az eskünel. — ha t. i. az, kinek pénzt elest küdted, annak felvételéről egy általad kiállított nyugtát mutat fel, ez esetben fogadd tanácsomat, tómd be a szájt pénzzel és gondold, hogy az elcsuklott öszegzet fizetted meg becsületesen kamattal; ilyképen lelkiismereted — ha van — sem fog furdalni.

Szerkesztői levelezés.

Veritas. Ily valótlanság ellenében legkíméletlenebbül kellene eljárunk, de magunkat, érlelem munkatársainkat és moztól olvasó közönségünket kíméljük.

Felölös szerkesztő: **CSOBANCZY T.**
Laptulajdonos: **NOBEL ARMIN.**

A „Magyar Vidék” hirdetései.

Rosenberger Ignáczné

Pápa, szél-utca

ajánlja a t. közönségnek jól felszerelt

kalap, sapka

és

szücsáruk raktárát

a legnagyobb választékban és legutányosabb árakért, továbbá béleles és prémezések fogadtatnak el és leggyorsabban eszközöltetnek.

Lövy Bernátné

főtéren

karácsoni és uj-évi bazárját

december 18-án nyitja meg.

Mindenemű ezikkék gyermekek és felnöttek számára nagy választékban és a legutányosabb árak mellett.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy üzletemben mindenemű (koscher)

füstölt husok

n. m. nyelvek, frankfurti prágai, bécsi és győri „virstik” salami, sunka stb. kaphatók.

Miután Löwy D. bécsi czéggel rendes üzleti összeköttetésben állok, tehetségemben áll, mindezen husmemekeket frís és izletes állapotban tartani.

Tisztelettel
Stern J.
szél-utca.

Somlóvásárhelyen

Ház

a 144-dik számu

volt Reicher Ignác-féle, jelenleg

dr. Spiczter Mór, zombori lakos tulajdonát képező

ház

előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. — Bővebb értesítést ad

Dr. Koritschner Lipót, ügyvéd.